

Plenum

Torsdag 10.11.2016 kl. 16.00—21.26

2.3. Muntlig fråga om regeringens planerade nedskärningar (Li Andersson vänst)

Muntligt spörsmål MFT 114/2016 rd

Muntlig frågestund

Talman Maria Lohela: Nästa fråga, ledamot Li Andersson.

Debatt

16.30 **Li Andersson vas:** Arvoisa puhemies! Valtiovarainministeri Orpo, kun tässä salissa eilen keskusteltiin vaihtoehtobudjeteista, te totesitte, että leikkaukset eivät johda mihinkään. Siinä te olette, arvon ministeri, aivan oikeassa. Tämä hallitus ottaa ensi vuonna 6 miljardia uutta velkaa eli velkaantumistahti vain kiihtyy ja työllisyys laahaa edelleen. Te ette edes käytä tätä rahaa työllistäviin investointeihin, vaan annatte suurituloisille lisää veronkevennyksiä, samalla kun te leikkaatte perusturvasta, koulutuksesta ja jopa eläkkeistä. Ministeri Orpo, milloin tämä eriarvoistava leikkauskierre loppuu, ja kuinka paljon lisää aiotte vielä leikata ensi kevään puoliväliriihessä, jonka te kätevästi aikataulusyistä siirsitte kuntavaalien jälkeen?

16.31 **Valtiovarainministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Leikkaamisen tarve loppuu silloin kun me saamme työllisyysasteen riittävän ylös. Meidän suurin ongelmamme on se, että Suomessa on satojatuhansia työttömiä, ja hallitus on keskittänyt kaiken tarmonsä ja toimensa työllisyyden parantamiseen, siihen, että mahdollisimman moni suomalainen voi olla töissä. Kun me tähän pääsemme, meidän työttömyysmenoihin, sosiaaliturvaan, tulonsiirtoihin menevät kulut vähenevät, jolloin me velkaannumme vähemmän ja me pystymme taas kiinnittämään huomion niihin kaikkein tärkeimpiin eli suomalaisten palveluihin.

Mutta koska me velkaannumme paljon ja me velkaannuimme silloinkin kun teidän puolueenne oli hallituksessa, meidän on pakko myöskin tehdä leikkauksia, koska velkaantumista ei voi päästää käsistä. Mutta pelkällä leikkaamisella tämä maa ei nouse, vaan me tarvitsemme rakenteellisia uudistuksia, joilla Suomeen syntyy investointeja, uusia työpaikkoja ja sitä kautta hyvinvointia.

Puhemies Maria Lohela: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan.

16.33 **Li Andersson vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Itse asiassa velkaantumistahti taitaa nyt olla kovempi kuin silloin kun vasemmistoliitto oli hallituksessa. (Toimi Kankaanniemi: Ei pidä paikkaansa!) Mutta, arvoisa ministeri, kyllä tässä on myöskin

Punkt i protokollet PR 112/2016 rd

kyse arvovalinnoista. Hallituksella riittää kyllä rahaa siihen, että te kevennätte kaikista suurituloisimpien suomalaisten verotusta, mutta rahat eivät riitä pienituloisten suomalaisten perusturvaan. Taitaa olla ensimmäinen kerta suomalaisen eläkejärjestelmän historiasa, kun jopa kansaneläkkeisiin tehdään suora tasoleikkaus puhtaasti säästösyistä. Suomessa elää tällä hetkellä reilu 100 000 eläkeläistä pelkän kansaneläkkeen varassa, ja he elävät äärimmäisen niukoilla tuloilla. Me olemme meidän omassa vaihtoehtobudjetissamme osoittaneet yli 300 miljoonaa euroa pienituloisten eläkeläisten aseman parantamiseksi. Mutta mitä te teette? Te kevennätte suurituloisten verotusta ja leikkaatte kansaneläkeläisiltä. Onko tämä teidän mielestänne, valtiovarainministeri Orpo, sitä vastuullista talouspolitiikkaa, jota hallitus teidän mielestänne harrastaa?

16.34 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pienituloisen ihmisen, pienituloisen eläkeläisen, pienituloisen lapsiperheen paras takuu on se, että me pystymme turvaamaan meidän palvelut. Ja vielä parempaa on se, että me pystymme nostamaan mahdollisimman monen ihmisen Suomessa työttömyydestä töihin, turvaamaan työpaikan. Se on ainut kestävä tapa, ja se on se, minkä me olemme valinneet ensisijaiseksi. Ja koska me näin olemme ajatelleet, me haluamme tukea syntynyttä kilpailukykysovimusta veroratkaisulla, jossa kaikki suomalaiset työntekijät ja eläkkeensaajat saavat veronkevennyksen, jotta se kannustaa työntekoon, lisää kotimaista kysyntää ja kulutusta ja sitä kautta tukee työllisyyskehitystä. Tämän lisäksi vielä, jotta tämä ratkaisu on oikeudenmukainen, me suuntaamme yli 60 miljoonaa euroa niille pienituloisille, joilla ei ole palkkatuloja ja jotka eivät maksa veroa.

Minusta tämä on oikeudenmukainen linja ja tämä on työn linja. Kuten olen sanonut, pitkällä tähtäimellä vain sillä, että mahdollisimman moni saa mahdollisuuden tehdä töitä, me pystymme turvaamaan meidän verotulot, saamme tämän velkaantumisen taittumaan ja voimme lopettaa nämä raastavat leikkaukset meidän hyvinvointiyhteiskuntaan ja sen palveluihin.

16.35 Jari Myllykoski vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Lupausten lista on kattava ja silmät suljetaan siltä tosiasialta, että te todellakin leikkaatte. Tässä edustaja Andersson luetteli sen listan, mistä todellakin viedään. Ne historialliset toimenpiteet, kuinka kansaneläkeläisiä kohdellaan tässä maassa, ovat nyt totta. Ei sitä pääse mihinkään karkuun. Olisin kuitenkin kysynyt niistä tietyistä toimenpiteistä, joita te olette tuoneet positiivisesti esille — että te luotte uusia työllistymismahdollisuuksia tähän maahan — työnantajapuolen kysymyksen siltä osin, missä viiptyvät ne poissa olevan pääministeri Sipilän tuomat kasvurahastot, joilla luodaan tähän maahan kasvua ja uusia työpaikkoja. On tiettyjä verotuksellisia uudistuksia, joita te tuotte pk-sektorin yrittäjyyteen, mutta missä on se massiivinen ponnistus, että tähän maahan voidaan luoda kasvuyrityksiä ja niille potentiaalista pohjaa, jolla voidaan saada todellisuudessa tähän maahan työtä?

16.36 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Ministeri Rehn voi varmasti vastata näihin rahastokysymyksiin. Meillä on lukuisia instrumentteja tällä hetkellä käytössä, joilla pystymme rahoittamaan yritysten toimintaa ja investointeja.

Vielä näihin hallituksen työllisyyttä tukeviin toimiin: Voin vielä kerran toistaa kilpailukykysovimuksen, joka parantaa meidän teollisuutemme ja vientimme kilpailukykyä. Me olemme arvioineet ja kansantalousosasto on arvioinut, että tämä tuo noin 40 000 uutta

Punkt i protokollet PR 112/2016 rd

työpaikkaa tulevina vuosina Suomeen. Hallitus on panostanut kärkihankkeiden ja omien valintojensa myötä satoja miljoonia perusväylänpitoon, uusiin infrahankkeisiin ja sitä kautta luo työllisyyttä. Me olemme tehneet uudistuksia, joilla lasketaan työn tarjoamisen kynnystä ja työn vastaanottamisen kynnystä. Me olemme tekemässä uudistuksia työväilytykseen, työttömyysturvaan, jotta me pystyisimme auttamaan työttömiä löytämään töitä ja parantamaan heidän työllisyysvalmiuksiaan. Me teemme lukemattomia uudistuksia. Minä ymmärrän, että oppositio vaatii aina enemmän — ja se on oikein, se on teidän roolinne — mutta olisi kohtuullista, että joskus antaisitte huomiota myöskin niille toimille, mitä me olemme jo tehneet.

16.37 Elinkeinoministeri Olli Rehn (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jatkona tähän valtiovarainministeri Orpon painavaan puheenvuoroon totean, että olemme lisänneet kansallista kasvurahoitusta nimenomaan kasvuhakuisille pk-yrityksille 600 miljoonaa euroa, johon sisältyy muun muassa Finnveran 300 miljoonan euron välirahoitusväline sekä Tekesin ja Tesin lisääntynyt rahoitus. Tämän lisäksi olemme hyödyntäneet eurooppalaista investointirahoitusta niin, että teemme yhteistyötä Euroopan investointipankin kanssa. Eräät pankkiryhmät ja Finnvera ovat yhdessä käynnistäneet tämän vuoden mittaan lainoitu-sohjelmia, joilla avataan sitä pullonkaulaa, joka on nimenomaan kasvuhakuisten pk-yritysten rahoitus. Kaikella tällä toiminnalla tähdätään siihen, että tämä pullonkaula poistuu ja ainakaan rahoitus ei ole suomalaisten yritysten kasvun ja työllistämisen este.

16.38 Simon Elo ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Andersson otti esille vasemmistoliiton varjobudjetin, ja ilolla sitä kyllä kommentoin. Varjo se todella on eli varjo hallituksen budjetista. Teillä on esityksenä muun muassa kilpailukyky-sopimuksen peruminen. Tässä valtiovarainministeri juuri kommentoi, että 40 000 uutta työpaikkaa tulisi tämän sopimuksen myötä. Kyllä tuntuu hyvin vastuuttomalta ajatus, että nyt lähdetäisiin tässä lipsumaan. Toinen asia, yrittäjävähennyksen poistaminen: te olitte valmiit viime hallituksessa yhteisveron kevennykseen suuryrityksille, mutta nyt kun pk-yrittäjälle annetaan kättä, niin te haluaisitte sen käden katkaista. Kehitysyhteistyö: yli 200 miljoonaa euroa lisää rahaa tilanteessa, jossa rahaa tarvitaan kotimaan toimintaan, aivan...

Puhemies Maria Lohela: Muistutan, edustaja Elo, että täällä esitetään kysymyksiä.

Ja kysymyksenä, arvoisa puhemies, valtiovarainministerille: mitä tarkoittaisi, jos tehtäisiin niin, kuin vasemmistoliitto esittää, että kilpailukyky-sopimuksella pyyhittäisiin lattia?

16.39 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kilpailukyky-sopimuksen rakentaminen oli iso ponnistus suomalaiselta sopimussyhteiskunnalta ja myöskin hallitukselta. Siihen on laajasti sitouduttu: kattavuus yli 90 prosenttia. Kun se selkeästi parantaa nimenomaan meidän hintakilpailu- tai palkkakilpailukykyämme ja vahvistaa meidän vientiteollisuuttamme, joka on meille aivan kaikki kaikessa, niin minusta kaiken tämän jälkeen olisi kyllä katastrofi, jos se nyt peruttaisiin. Meidän täytyy löytää niitä elementtejä, joilla me kilpailukykyä parannamme, koska muuten Suomi ei pärjää. Me emme saa meidän hienoja tuotteitamme, meidän hienoa osaamistamme maailmalle, ja

Punkt i protokollet PR 112/2016 rd

sen pitää olla prioriteetti. Kilpailukyky, uudet työpaikat, kasvu, (Puhemies koputtaa) työnteon kannustavuus — sitä kautta me turvaamme meidän hyvinvointimme.

16.40 Li Andersson vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Niin, me olemme vasemmistoliitossa sitä mieltä, että suomalainen työmies ja työnainen ovat palkkansa ansainneet. Olen oikeastaan aika yllätynyt siitä, että perussuomalaiset uskovat tämän hallituksen mantraan siitä, että suomalainen kilpailukyky paranee palkkakilpailulla ja leikkaamalla osaamisesta.

Mutta oikeastaan, valtiovarainministeri Orpo, se mikä yllätti meidät, kun me teimme meidän varjobudjettimme, on tosiaankin se, kuinka kovan hinnan suomalaiset veronmaksajat ja koko suomalainen julkistalous joutuu maksamaan tästä kilpailukykykysopimuksesta. Meidän arviomme mukaan valtio ja kunnat menettävät verotuloina yli miljardin tämän kilpailukykykysopimuksen seurauksena ja sen päälle vielä tulevat nämä hallituksen päättämät veronkevennykset, eli puhutaan yhteensä jopa 2 miljardin verran tulonmenetyksistä. Eli kilpailukykykysopimus ei ainoastaan leikkaa suomalaisen palkansaajan ansioita, vaan se myöskin lisää julkistalouden epätasapainoa jopa 2 miljardin euron edestä. Minä kysyin eilen valtiovarainministeri Orpolta kolme kertaa, jos hän voi kertoa, (Puhemies koputtaa) kuinka kallis tämä sopimus on, ja ehkä nyt koko Suomen kansan edessä me saamme vihdoin (Puhemies: Aika!) vastauksen tähän kysymykseen.

16.42 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Neljäs kerta toden sanoo. Ensinnäkin Kuntaliiton kanssa on käyty läpi kilpailukykykysopimuksen vaikutukset kuntatalouteen, ja kunta—valtio-suhde kokonaisuudessaan on käyty läpi, ja se on suunnilleen neutraali. (Vasemmalta: Eikä ole!) Kunta—valtio-suhde on suunnilleen neutraali, mutta on selvää, että julkinen sektori maksaa hintaa kilpailukykykysopimuksesta. (Paavo Arhinmäki: Mikä hintalappu?) Tämä on selvä, ja tämä on alusta lähtien myöskin todettu, mutta julkinen sektori ei elä ilman kilpailukykyistä yksityistä sektoria, jossa luodaan lisäarvoa ja perusta sille, että me voimme pitää yllä meidän kaikille tärkeää julkista sektoria kaikkine palveluineen.

Edelleen, minä en nyt ymmärtänyt, oletteko te veronkevennysten puolesta vai vastaan, mutta minä voimallisesti puolustan työn verotuksen ja eläketulojen verotuksen keventämisestä tilanteessa, jossa haluamme kannustaa työn vastaanottamiseen, työn tarjoamiseen ja haluamme tukea sitä heiveröistä kasvua, joka meillä tällä hetkellä on lähes yksinomaan kotimarkkinoiden puolesta.

Puhemies Maria Lohela: Vielä yksi kysymys tähän aiheeseen. — Edustaja Arhinmäki.

16.43 Paavo Arhinmäki vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Te kysyitte, haluammeko alentaa työn verotusta. (Petteri Orpo: Hyvä!) Kyllä, pieni- ja keskituloisilta. Ongelma on se, että eduskunnan tietopalvelun mukaan sekä suhteessa että euromääräisesti kaikkein eniten hyötyvät ne, jotka tienaa yli 7 000 euroa kuukaudessa. (Krista Kiuru: Järkyttävää!) Tämä ei ole sitä politiikkaa, jota me haluamme edistää. Me haluamme tukea myös pieniä yrittäjiä. Teidän yrittäjävähennyksestänne puolet valuu kaikkein rikkaimmille yrittäjille. Me esitämme alv-alarajan nostamista, joka helpottaisi niitä kaikkein pienimpiä yrittäjiä. Ja mitä näiden veronalennusten, joita te jaatte isotuloisille, vastapainona on? Te leikkaatte kaikkein pienituloisimmilta. Ennen vaaleja Timo Soini, ministeri Soi-

Punkt i protokollet PR 112/2016 rd

ni, sanoi, että rehellisyys on perussuomalaisten tärkein arvo politiikassa, ja sanoitte, että alle 1 000 euroa kuukaudessa tienavilta ei leikata. Miten tässä näin kävi? Suurituloisille jaetaan veronalennuksia, pienituloisilta leikataan.

16.44 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todetaan ensin se, että te olette tietysti johdonmukaisia: koska te vastustatte kilpailukyky-sopimusta, niin silloin te vastustatte sitä veronkevennysmallia, jota hallitus nyt esittää. Se on ehkä hyvä tehdä selväksi.

Mutta koska me kunnioitamme kilpailukyky-sopimusta, niin siitä seuraa se, että (Markus Mustajärvi: Köyhiltä leikataan!) nämä veronkevennykset olisivat kohdistuneet ennen kaikkea suurimpiin tuloluokkiin. Hallitus kohdisti omat kevennyksensä pieni- ja keskituloisille, ja tämä sen päälle, että hallitus on jo aiemmin päättänyt 450 miljoonan euron työtulovähennyksestä, joka menee pieni- ja keskituloisille. Eli mielestäni hallituksen veropolitiikka on oikeudenmukaista, ja tässäkin, kun ne painotetaan sinne pieni- ja keskituloisille, niin se jos mikä lisää työnteon kannustavuutta ja vastaanottamista ja on oikeudenmukaista. Mutta mielestäni sekin on perusteltua, että tähän perusuraan, työn verotuksen keventämiseen, joka siis syntyi kiky-sopimuksesta ja hallituksen päätöksiin, tehdään tasainen 0,6:n alennus, koska meillä on jo yksi maailman kireimpiä progressioita, joka (Puhemies: Aika!) huolehtii oikeudenmukaisuudesta.

Frågan slutbehandlad.